

Heidi Kvammen
Hammerbrogate 1
3513 Hønefoss

Ringerike kommune
v/reguleringsavdelingen
Postboks 123 sentrum
3502 Hønefoss

Hønefoss, 31.august 2021-08-12

HØRINGSUTTALELSE

Jeg solgte leiligheten min i Oslo og flyttet til Ringerike for 22 år siden, rett før mitt første barn kom til verden. For ca 10 år siden var jeg så heldig å få kjøpt et verneverdig hus midt i Hønefoss. Jeg kommer fra Kongsberg der utvalget av gammel bebyggelse og gamle bymiljøer er mye større. Jeg betraktet sjansen for å finne en bolig med historisk sus over seg som svært liten. Jeg var så glad. Huset ligger riktignok midt i sentrum, men det er en koselig liten småby. Dette har virkelig blitt min by. Jeg har blitt glad i Hønefoss, slik som så mange andre innflyttere også har blitt.

Planene for Lloyds-området er et irreversibelt overgrep mot den byen jeg flyttet til og senere ble så glad i. Jeg velger å se på utbyggingsplanene ut fra fire ulike perspektiver i denne høringsuttalelsen: Naboperspektivet, miljø- og naturperspektivet, arkitekturperspektivet og historieperspektivet.

NABOPERSPEKTIVET

Jeg har altså valgt å bosette meg i et verneverdig hus i den historiske og også verneverdige delen av Hønefoss. Jeg bruker store deler av min fritid og økonomi til møysommelig å sette i stand et kulturminne som skal berike denne byen i mange tiår fremover. Jeg bor i Hammerbrogate og regnes per definisjon ikke som nabo eller gjenboer til den planlagte utbyggingen. Vei, park og foss ligger i mellom oss. Kommunen kunne likevel valgt å sende ut nabovarsel når det er åpenbart at vi berøres sterkt av tiltaket. Planene er så voldsomme, i alle retninger. Vi vil miste utsyn til de naturlige høydene i terrenget, vi vil miste mye lys og himmel (fra min 1.etg blir det bare en smal stripe himmel over høyhuset), parken vår vil skyggelegges store deler av dagen. Et annet moment som jeg ikke har sett omtalt, er den akustiske virkningen den planlagte veggen av bebyggelse vil ha på fossen. Vi som bor tett på vet hvor kraftig lyden kan være. Det er åpenbart at dette kommer til å forsterkes. Dette må utredes, uansett hva slags utbyggingsplan som velges. Dersom dette nabolaget overskygges av den kraftige utbyggingen på den andre siden, spørres det hvor lenge pågangsmotet til de som ivaretar kulturminnemiljøet på denne siden holder stand.

KULTURMINNER

Vi har ikke så mange av dem, men vi har heldigvis noen kulturhistoriske bygninger og byggverk igjen i byen vår. Flere av dem ligger på og rundt Lloyds-området. Jeg har ikke møtt en eneste borger av denne byen som ikke setter stor pris på disse kulturminnene.

Den foreliggende planen isolerer disse unike elementene fra resten av byen. Det hjelper ikke at de får frem bunnen av den vakre pipa når man ikke lenger kan se den når man kommer fra jobb ned Vesternbakken eller spiser lunsj på en benk i Nordre park. Planen fører også til at den vakre jernbanebrua forsvinner fra utsikten flere steder i byen. Vi kan ikke med viten og vilje sette disse kulturminnene i skyggen av et kontor/flerbruksbygg som det går flere av på dusinet (sikter til høyhusene Snøhetta har tegnet i Trondheim, Fauske, Nydalen, Haugesund osv.). La oss fremheve og være stolte av disse historiesporene.

MILJØ OG NATUR

At høyhus er dårlig for lokalklimaet er en kjent sak. Høyhus fører blant annet med seg økt vindhastighet, kastevinder og skyggeproblematikk. Dette sier Stortingsmelding nr.23 om bedre miljø i byer og tettsteder: "(...) forskning og erfaring viser at tette og lave boformer gir bedre utearealer og lokalklima, bedre oppvekstmiljøer med liv mellom husene og tilnærmet samme arealutnytting som høyhus, forutsatt samme krav til uteareal per enhet."

Mindre kjent er det at høyhus har fått et ufortjent godt bærekrafttrykke. I en artikkel i Arkitektnytt (31.august, 2009) viser Susanne Urban at tett/lav bebyggelse er mer bærekraftig enn å bygge høyt. Hun refererer blant annet til en sammenlikningsstudie fra Berlin der kvartalsbebyggelse (5-6 etg.), høyhus og eneboligers energiforbruk sammenliknet. Kvartalsbebyggelsen på 5-6 etg kom desidert best ut i studien (90kwh/m²). Deretter er det et sprang opp til høyhus (386kwh/m²) og enebolig (549kwh/m²). Videre viser hun til at bygg høyere enn 7-8 etg. nesten uten unntak krever materialer som stål og betong. Dette er materialer som står for svært høye utslipp av CO₂, og som EU skal redusere forbruket av med henholdsvis 87 og 85 % innen 2050.

Uansett høyde- og materialvalg: Byggebransjen er en klimaversting. I følge Grønn byggallianse står bygg-, anleggs- og eiendomssektoren for 16% av Norges totale klimagassutslipp. Vi kan ikke tillate at det bygges noe vi ikke vet om vi har bruk for. Befolkningsprognosene for distriktet vårt (Henviser til Siri Berrefjords grundige høringsuttalelse.) samsvarer ikke med Tronruds massive utbygging. Det ligger allerede 287 prosjekterte/påbegynte boenheter i vår kommune ute på Finn.no. (29.08.21). Et bærekraftig samfunn kan ikke bygge bare for å holde hjulene i gang. Vi kan ikke ha en bruk og kast- mentalitet på et så avgjørende område

Det har det vært forsket mye på menneskets kontakt med naturen i den senere tid. Mennesker trenger naturen. Vi trenger å beholde utsynet til det naturlige terrenget i og rundt byen. Høybytoppen er ingen turistattraksjon, men for meg som bor her i denne vesle byen er det viktig å kunne sette øynene på, og orientere meg etter dette naturlige høydedrag. Jeg vil se Høybytoppen fra stuevinduet mitt og fra Nordre park. Likeledes vil jeg se tilbake på St.Hanshaugen når jeg går turer andre steder i byen. Og: Vi har en stor og mektig foss her i byen. Den kan snakke for seg selv! Eller la den snakke med oss. Her har vi en enestående mulighet til å opprette en tettere forbindelse mellom menneskene og fossen. Ikke la brutale bygg ødelegge dette samspillet.

ARKITEKTUR

Jeg har ingenting imot moderne arkitektur i seg selv, heller ikke her ute "på bygda". Snarere tvert imot har jeg hatt noen av mine sterkeste arkitektoniske møter nettopp her i distriktet, med flunkende ny arkitektur. "The twist" på Kistefos og "Hegnhuset" på Utøya fremstår som både hensynsfulle, modige og moderne. Planen for fosseområdet sier meg ingenting om byen vi bor i, området eller landskapet det bygges i. Den fremstår ikke som noe annet enn kvadratmetermaksimering foretatt av smarte forretningsfolk. Den representerer ikke det moderne, fremtidsrettede. Denne type arkitektur har vi sett veldig lenge. Om man googler fremtidens arkitektur er det ikke dette man får opp. Fremtidens arkitektur er grønn, bærekraftig, den er opptatt av gjenbruk og, ikke minst, er den menneskevennlig. Arkitektur er ikke billedkunst. Billedkunst har et mye friere spillerom fordi vi i regelen kan oppsøke den selv, på eget initiativ. Vi kan oppsøke det som ryster, utfordrer, opprører og rører oss. Arkitekturen har et mye mer kontinuerlig og omsorgsfullt oppdrag. Arkitekturen er som en forelder. Den skal være der gjennom solskinns- og gråværsdager, gi oss trygghet og varme.

STORE DELER AV BEFOLKNINGEN ER I OPPRØR

Det snakkes om ikkevalgte folk som har for stor makt i en by de ikke selv bor i, ensidig og villedende informasjon (markedsføring) til både politikere og befolkning, folk som ikke våger å ytre seg fordi de har en økonomisk, eller annen, binding (gjennom ideelle organisasjoner, styreverv, jobb osv.), til utbygger eller andre sentrale aktører, en lokalavis som har sviktet samfunnsoppdraget sitt, en skinnmedvirkningsprosess og en uoversiktlig planprosess.

Det er utenkelig at en utvikling av området rundt fossen kan tilfredsstille alle innbyggerne i byen, men foreliggende plan er rett og slett for brutal. Trumfer man den igjennom, risikerer kommunen å sitte igjen med en stor innbyggermasse i sorg og sinne. En befolkning som har mistet tilliten til kommunen sin, som har mindre lojalitet og kjærlighet til byen sin.

For Snøhetta og Tronrud dreier dette seg om prestisje og penger. Det er forståelig at bedrifter prøver å drive forretningene sine så lønnsomt som mulig. Men viser det seg at det ikke er bruk for tjenestene deres, så må de finne seg annet å gjøre. Vi kan ikke la en bedrift bygge ned en småby for å holde hjula i gang. Det er ingen bærekraft i det.

Vær så snill, lytt til oss. Vi må få flere alternativer på bordet.

Vennlig hilsen Heidi Kvammen